

3 ПЕРШЫХ КРЫНІЦ

Афіцэры з БДУ будуць запатрабаваныя ў XXI стагоддзі

Сёлета ў лістападзе ваеннай кафедры галоўнай ВНУ краіны споўнілася 67 гадоў. Аднак рэформа беларускага войска заклікала і вайсковую адукацыю. Пастановай Савета Міністраў ад 11 чэрвеня 2003 года прынята рашэнне стварыць ваенныя факультэты ва ўстановах нацыянальнай сістэмы адукацыі. Ваенны факультэт — цэнтр вайскавай падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі, стаў новым структурным падраздзяленнем нашага ўніверсітэта. Пра тое, як БДУ ўключыўся ў дзейнасць па падрыхтоўцы кадраў для Узброеных Сілаў Рэспублікі Беларусь, распавядае начальнік ваеннага факультэта Уладзімір Міхайлавіч ЛЕУШЫК.

— Якія задачы будзе вырашаць ваенны факультэт?

— На нашым факультэце курсанты стануць не толькі высакакласнымі спецыялістамі, але і авалодаюць усімі якасцямі, неабходнымі афі-

цэру. Яны навучацца быць людзьмі, якім блізкія такія паняцці, як абавязак, гонар, Радзіма.

Падрыхтоўка 24 курсантаў вядзецца па дзвюх спецыяльнасцях: 15 чалавек — на “маральна-псіхалагічным забеспячэнні вайскавай дзейнасці” (базавы — факультэт філасофіі і сацыяльных навук) і 9 чалавек — на “радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароне” (базавы — хімічны факультэт). Апрача таго, мы працягваем падрыхтоўку студэнтаў па праграме афіцэраў запasu, а ў далейшым збіраемся пачаць падрыхтоўку малодшых спецыялістаў.

— Як будзе арганізаванае навучанне на факультэце?

— Тэрмін навучання — 5 гадоў. Будучыя афіцэры будуць навучацца метадам вайскавага дня. 5 дзён курсанты будуць наведваць лекцыі, семінары, практычныя заняткі — праўда, у курсанцкай форме. А 1 дзень — заняткі па пашыранай ваеннай праграме. Абавязковымі будуць стажыроўкі і практыкі.

Пасля заканчэння ваеннага факультэта БДУ выпускнікоў чакаюць дыпламы спецыялістаў, лейтэнанцкія пагоны, кантракты з Міністэрствам абароны на 5 гадоў і размеркаванне па вайсковых частках Узброеных Сілаў краіны.

— Пасля прыняцця Пастановы Саўміна часу на стварэнне факультэта было не так і багата. Як удалося вырашыць гэтую задачу?

— Вялікую дапамогу ў гэтай экстрэмальнай сітуацыі нам аказала кіраўніцтва ўніверсітэта, дэкан факультэтаў Анатоль Зелянкоў і Генадзь Браніцкі. Прафесарска-выкладчыцкі склад ваеннага факультэта працаваў, забываючыся пра адпачынак. Мы падрыхтавалі ўсе неабходныя дакументы, каб 1 верасня ваенны факультэт адчыніў дзверы для курсантаў.

Гутарыў дацэнт Анатоль КОНАНАЎ

ПРАЦОЎНЫ СЕМЕСТР

Студэнты навялі парадак у інтэрнатах

У рамках праграмы “Працоўнае лета” была арганізаваная праца студэнцкага працоўнага атрада па падрыхтоўцы інтэрнатаў БДУ да новага навучальнага года. Больш за 100 студэнтаў працавалі на карысць нашага ўніверсітэта пры падтрымцы адміністрацыі Ленінскага раёна сталіцы, якая выдзеліла нам 3 млн рублёў на аплату працы студэнтаў. Для закупкі будаўнічых матэрыялаў і матэрыяльнага стымулявання студэнтаў аказала фінансавую падтрымку і адміністрацыя БДУ.

Летам хлопцы і дзяўчаты не марнавалі час: адрамантавалі мэблю, атынкавалі і пафарбавалі сценкі калідораў, пабялілі столь, паклеілі шпалеры. У інтэрнатах №№ 5, 6 і 8 быў

зроблены касметычны рамонт спартыўных пакояў, а ў інтэрнаце № 4 адрамантавалі прыступкі на ўваходзе. Апрача таго, будаўнічы атрад у “васьмёрцы” пафарбаваў фасад, зрабіў касметычны рамонт кухняў і памыканняў для захавання бялізны, а таксама адрамантаваў чыталіны на 10-м, 11-м і 12-м паверхах.

Загадчыца інтэрната № 5 Ала Іванаўна Шакурына асабліва адзначыла працавітасць і адказнасць А. Селіванавай, Ю. Матрохіна, Я. Леанькова, Дз. Пархоменкі і Р. Аляксеева.

Акрамя таго, многія студэнты нашага ўніверсітэта летам працавалі ў педагагічных атрадах — сёлета студгарадок арганізаваў 4 такія атрады. У Бе-

ларусі 30 студэнтаў праходзілі педагагічную практыку ў дзіцячым аздараўленчым лагеры “Брыгання”. Тры іншыя лагеры — “Юны будаўнік”, “Кастэль” і “Кактэбэль”, якія месцяцца ў Крыме — прынялі амаль 100 студэнтаў БДУ. У Крыме ж былі і працоўныя атрады: у Масандры, Чэхава, Карэізе 150 студэнтаў нашага ўніверсітэта працавалі на вінаградніках.

Лагерам “Гарызонт” і “Хвалля”, дзе былі задзейнічаныя каля 20 студэнтаў, у рамках праграмы “Працоўнае лета” была аказаная метадычная дапамога.

Грамадская інфармацыйная служба студгарадка БДУ

СУСТРЭЧЫ

Чым цікавая Беларусь для турыстаў

26 верасня 2003 года на факультэце міжнародных адносін БДУ адбылася сустрэча студэнтаў і выкладчыкаў з міністрам спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Ю.Л. Сіваковым.

Сустрэча прайшла напружана. Сусветнага дня турызму, які быў заснаваны на III сесіі Генеральнай асамблеі Сусветнай турыстычнай арганізацыі ў 1979 годзе ў Маніле. Менавіта ў гэты дзень — 27 верасня — у многіх краінах свету праходзяць традыцыйныя злёты турыстаў, тэматычныя фестывалі і святы. Іх мэта — прапаганда турызму, забеспячэнне паразумення паміж рознымі народамі і асвятленне ўкладу кожнай краіны ў развіццё культурных сувязей.

У БДУ адзначэнне Сусветнага дня турызму прайшло ў рамках штогадовых турыстычных чытанняў, арганізаваных кафедрай міжнароднага турызму ўжо ў пяты раз. На разгляд удзельнікаў сустрэчы выносіліся пытанні палітыкі нашай краіны ў сферы турызму, перспектывы

выхаду нацыянальных турыстычных паслуг на міжнародны рынак, запатрабаванасць на сённяшні дзень турработнікаў, а таксама праблемы развіцця ўнутранага турызму.

Міністр спорту і турызму Ю.Л. Сівакоў выступіў перад студэнтамі і выкладчыкамі з паведамленнем, у якім абзначыў асноўныя перспектывы і цяжкасці развіцця турызму ў Беларусі, адзначыў некаторыя накірункі працы міністэрства спорту і турызму, якія распацоўваюцца дзеля прывабнасці нашай краіны для турыстаў з розных краін свету. “Наша дзяржава проста асуджана на развіццё турызму, — зазначыў міністр. — Той шлях, які мы сёння пачынаем, ужо прайшлі многія краіны, па сваёй тэрыторыі, прыродзе, этнічных асаблівасцях падобныя да нас. І нягледзячы на перашкоды ў развіцці турызму ў нашай краіне (гэта і візавы рэжым, і памежныя пераходы), трэба адзначыць, што пазітыўная дынаміка ў ім назіраецца: тыя турысты, якія аднойчы па-

бывалі ў Беларусі, абавязкова вяртаюцца сюды зноў, бо ў нас ёсць, што паказаць, і, безумоўна, ёсць, чым ганарыцца”.

І сапраўды, наша краіна — гэта ласы кавалак для экатурыстаў усяго свету. Як адзначалася ў паведамленні студэнтаў, тут захаваліся найбуйнейшыя ў Еўропе лясныя масівы, якія называюць “зялёным золатам” Беларусі, 11 тысяч азёраў і 20 тысяч рэк. Найстарэйшы і найбольш вядомы аб’ект беларускага экатурызму — Нацыянальны парк Белавежская пушча. Тут рэалізуецца праект “Пушча без межаў”, галоўнай мэтай якога з’яўляецца падтрымка дзейнасці, накіраванай на развіццё рэгіёна па абодва бакі беларуска-польскай мяжы. Працягам праекту стане экскурсійная праграма “Сцежка белага бусла”, якая ўключыць будаванне аглядных вежаў, развіццё малага атэльнага бізнесу і нават стылізаваную рэканструкцыю адной з вёсак каля пушчы.

Сняжана ЛІСОЎСКАЯ

АБ’ЯВЫ

Рэктарат Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

аб’яўляе конкурс на замаяшчэнне пасады:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: лазернай фізікі і спектраскапіі, грамадскага здароўя і аховы здароўя, рускай літаратуры, англійскага мовазнаўства, археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін, гісторыі Расіі, сацыялогіі, журналістыкі, гісторыі журналістыкі і літаратуры, перыядычнага друку, літаратурна-мастацкай крытыкі, радыёфізікі;

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: матэматычнага мадэліравання і аналізу даных, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, гісторыі Расіі;

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, тэарэтычнай фізікі, агульнай фізікі, ядзернай фізікі, матэматычнай фізікі, вышэйшай

матэматыкі, вылічальнай матэматыкі, інфармацыйнага і праграма-матэматычнага забеспячэння аўтаматызаваных вытворчасцяў, тэорыі імавернасцяў і матэматычнай статыстыкі, геадэзіі і картаграфіі, рускай мовы, рускай літаратуры, грамадзянскага права, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, філасофіі і метадалогіі навукі, тэарэтычнай і інстытуцыйнальнай эканомікі, крыніцтвазнаўства, фізічнай хіміі, гісторыі Расіі, фізічнага выхавання і спорту, англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў, паліталогіі, міжнародных эканамічных адносін, міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: матэматычнага забеспячэння ЭВМ, фізічнай хіміі, фізічнага выхавання і спорту, крымінальнага права, міжнарод-

ных эканамічных адносін, раманскіх моў, дыпламатычнай і консульскай службы, англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў;

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: эканамічнай геаграфіі, замежных краін, грамадзянскага права, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, філасофіі і метадалогіі навукі, англійскага мовазнаўства, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, міжнародных адносін, раманскіх моў;

АСІСТЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: дынамічнай геалогіі, тэхналогіі праграмавання.

Тэрмін конкурсу — 1 месяц з дня апублікавання аб’явы.

Адрас: 220050, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5-а, БДУ, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Выстава “Беларусь — 2003”

У рамках Дзён Беларусі ў Маскве прайшла нацыянальная выстава “Беларусь — 2003”. Свае распацоўкі, якія маюць пераважна прыкладны характар, на ёй прадставіў і наш ўніверсітэт. Перавага пры фармаванні аддавалася распацоўкам, неабходным народнай гаспадарцы як Беларусі, так і Расіі.

У прыватнасці, на выставе было прадстаўлена абсталяванне для вытворчасці вырабаў з пенаполіурэтану і самі вырабы, аўтамабільныя фільтры, фільтруючыя элементы ачысткі паветра, алею, паліва, а таксама ізатэрмічныя ёмістасці і аўтацыстэрны для транспартавання і захавання малака, піва і іншых вадкасцяў, перспектыўная распацоўка дызельнага паліва і г.д.

Шахматны турнір у МДУ

З 27 па 30 верасня ў рамках Дзён Беларусі ў Маскве расійскую сталіцу наведалі і прадстаўнікі нашага ўніверсітэта. 28 верасня ў Маскоўскім дзяржаўным ўніверсітэце адбыўся шахматны студэнцкі турнір (БДУ-МДУ), на стадыёне “Вымпел” прайшла матчавая сустрэча камандаў Беларусі і Масквы па гарадошым спорце. У шахматных спаборніцтвах прымалі ўдзел 6 студэнтаў II—V курсаў на чале з майстрам спорту А.Я. Кудзіным. А ўвечары адбылася сустрэча беларускай і расійскай моладзі на “Кубку гумару”.

Ларыса АБРАМЧУК

АКТУАЛЬНА

Навука спісвання ўдасканалваецца

Вышэйшая адукацыя сёння — гэта магчымасць для кожнага чалавека рэалізаваць сябе, дабіцца поспехаў і заняць годнае месца ў сучасным свеце. Выбіраючы ВНУ, мы выбіраем сваю будучыню, вось чаму ў першую чаргу трэба ўлічваць узровень якасці адукацыі, які гарантуе навучальная ўстанова, яе вядомасць і аўтарытэт у грамадстве.

БДУ, вядучы ўніверсітэт краіны, безумоўна, займае пачэснае месца сярод іншых вядомых ВНУ, а пра прэстыж дыплама нашага ўніверсітэта і спрацаца не варта. Але, па словах начальніка галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы В.В. Самахвала, улічваючы арыентацыю ўніверсітэта на заходнія стандарты вышэйшай адукацыі, пытанне павышэння якасці адукацыі ў нашай краіне з'яўляецца надзвычай актуальным. Гэта значыць, што выдаючы свайму выпускніку дыплом, універсітэт павінен быць упэўнены, што падрыхтаваў спецыяліста высокай кваліфікацыі, работніка з сапраўды высокім узроўнем прафесійнага майстэрства.

На жаль, сёння не ўсе студэнты разумеюць, што за адзнакамі ў дыпламе павінны стаяць рэальныя веды і прафесійныя навыкі. Ні для каго не сакрэт, што сучасны студэнт скарыстоўвае ўсе магчымыя спосабы спрашчэння сабе жыццё і эканоміць свой час. Напрыклад, самастойнае напісанне рэфератаў, курсавых, кантрольных і дыпломных работ стала з'явай даволі рэдкай. А навошта марнаваць свой час у бібліятэцы, калі ўсё гэта можна за некалькі хвілін скачаць у гатовым выглядзе з Інтэрнэту? Гэта праблема сур'ёзна непакоіць выкладчыкаў і кіраўніцтва ўніверсітэта, якія выкарыстанне студэнтамі

забароненых да ўжывання падказак.

За доўгія гады існавання навука спісвання ператварылася ў своеасаблівае мастацтва, для авалодвання якім неабходны шэраг вызначаных умоў: сталыя нервы, спакой алімпійца, пільнае вока, акцёрскія даныя і невычэрпны творчы энтузіязм. І вось на змену "дзедаўскім" спосабам спісвання (шпаргалкам і "бомбам") прыходзяць новыя, больш складаныя і вытанчаныя. Напрыклад, аўдыёшпаргалкі — разнастайныя носьбіты музычных запісаў: касеты, CD, mp3. Дома на іх старанна запісваецца неабходны матэрыял, які пры дапамозе звычайнага навушніка плаўна перацякае на аркуш студэнта ў час экзамена ці заліку. Ужо звычайнай з'явай стала выкарыстанне набыткаў высокіх электронных тэхналогій (пэйджараў, мабільных тэлефонаў, кішэнных камп'ютараў і электронных нататнікаў) у якасці крыніцы інфармацыі.

Пэйджары: электронная падказка ў выглядзе закладкі ў кішэнтэ тэксту. У залежнасці ад тыпу, пэйджар можа змяшчаць інфармацыю памерам 1,5—3 аркушы фармату А4.

Мабільныя тэлефоны: для выкарыстання гэтага віды падказкі патрэбны, па-першае, мабільны, уладкаваны сэрвісам Hands free або Bluetooth, і чалавек, які можа прадэксплуатаваць патрэбны матэрыял. Сувязь памочніка з "заказчыкам" ажыццяўляецца пры дапамозе навушнікаў, якія адначасова з'яўляюцца мікрафонам (а найбольш спрытныя студэнты ўжо паспелі ацаніць вартасці апошняга слова тэхнікі — бесправодных міні-навушнікаў).

Што датычыць партатывных камп'ютараў (напрыклад, Palm) і электрон-

ных нататнікаў, то тут студэнтам дастаткова проста загадаць падрыхтаваць WAP-старонку з неабходным матэрыялам і, не выклікаючы падзронасці ў выкладчыка (часцей за ўсё тэхнічна адсталася), перанесці яго ў свой экзаменацыйны ліст.

На пытанне студэнтам, навошта ўвогуле патрэбны шпаргалкі, найбольш распаўсюджанымі былі два адказы. Першы: для маральнага спакою і пачуцця абароненасці. Аб'ём матэрыялу па кожным прадмеце, які трэба запамінаць, вельмі вялікі, а часу звычайна мала. Часта здараецца, што на экзамене студэнт трапляе тое адзінае пытанне або якраз адно з некалькіх, якое ён падрыхтаваць не паспеў. У гэтым выпадку наўнясць у кішэні шпаргалкі дапамагае студэнту ўзяць сябе ў рукі, не разгубіцца і выправіць несправядлівасць

Яе Вялікасці Удачы. Другі: напісанне шпаргалак дапамагае сістэматызаваць і ўпарадкаваць у памяці аб'ёмны матэрыял. Вось чаму калі шпоры рыхтуюцца студэнтамі ўважліва і ўдумліва, то нярэдка ў самы адказны момант аказваецца, што яны ўжо зусім не патрэбны: паслужлівы розум без усялякіх падказак гатовы выдаць усю неабходную для паспяховай здачы экзамену інфармацыю. І гэты варыянт, напэўна, з'яўляецца найлепшым.

Ведаючы, што далёка не ўсе студэнты адказна ставяцца да выканання вучэбнай праграмы, несамастойна выконваюць курсавыя і кантрольныя работы, выкарыстоўваюць шпаргалкі ды іншыя забароненыя метады атрымання адзнак, кіраўніцтва ўніверсітэта адчула неабходнасць узмацніць кантроль за навучальнай дзейнасцю студэнтаў. Але як прымусяць студэнтаў ставіцца да навучання з большай адказнасцю, сістэматычна і самастойна набываць новыя веды, неабходныя для далейшай прафесійнай дзейнасці?

Каб вырашыць гэтую задачу, вучоны савет БДУ даручыў галоўнаму ўпраўленню вучэбнай і навукова-метадычнай работы сумесна з факультэтам распрацаваць шэраг мер, рэаліза-

цыя якіх дазволіць выкараніць падманны шляхі атрымання студэнтам адзнак і ўвогуле палепшыць якасць ведаў. Таксама ўпраўленню вывадаўчай работы з моладдзю даручана распрацаваць праект стварэння ў рамках студэнцкага самакіравання Студэнцкага савета па якасці адукацыі, галоўная мэта якога — спрыяць павышэнню якасці адукацыі ў нашым універсітэце. У склад савета ўвойдуць па два прадстаўнікі з кожнага факультэта. Перад саветам стане шэраг задач па інфармаванні студэнтаў БДУ аб накірунках развіцця сістэмы вышэйшай адукацыі, фарміравання сучаснага погляду на неабходнасць атрымання сапраўдных ведаў і прафесійных навыкаў, выяўлення меркаванняў студэнтаў аб больш эфектыўных метадах навучання, прагрэсіўных адукацыйных тэхналогіях. Таксама Студэнцкі савет будзе выступаць ў ролі абаронцы правоў студэнтаў і мусіць прадстаўляць іх інтарэсы пры адносінах з кіраўніцтвам і выкладчыкамі ўніверсітэта. Трэба значыць, што для ўдасканалення якасці адукацыі Студэнцкі савет будзе назіраць за ўзроўнем выкладання ў БДУ і даваць свае прапановы для паляпшэння навучальнага працэсу.

На працягу першага семестра 2003/2004 года плануецца правесці са студэнтамі растлумачальную работу аб недапушчальнасці спісвання і несамастойнага выконвання дыпломных, курсавых і лабараторных работ. Ужо з другога семестра за выкарыстанне падказак любога віду да студэнтаў будзе прымацца радыкальная мера — выключэнне з універсітэта. Як зазначыў В.В. Самахвал, выкарыстанне студэнтамі любой несанкцыянаванай выкладчыкам крыніцы інфармацыі — гэта сур'ёзнае парушэнне маральных прынцыпаў універсітэта, грубае парушэнне вучэбнай дысцыпліны і непавага да выкладчыка. А ўвогуле, гэта сапраўды падман, які не пасуе студэнту БДУ.

Сняжана ЛІСОЎСКАЯ,
студэнтка факультэта
журналістыкі

ВІНШУЕМ!

Шчаслівыя, што працуем побач

У гэтыя цёплыя кастрычніцкія дні абаяльная жанчына, таленавіты педагог і навуковец святкуе свой дзень нараджэння. Яе імя добра вядома не толькі сярод калег-філолагаў, але і ў шырокім навуковым свеце. Гаворка ідзе пра загадчыцу кафедры беларускай лінгвістыкі і міфалогіі Таццяну Іванаўну Шамякіну.

Выхаванка нашага філалагічнага факультэта, яна прайшла "школу мудрасці" ў такіх агуль-

напрызнаных аўтарытэтаў, як М. Ларчанка, І. Навуменка, А. Лойка, Н. Гілевіч, Д. Бугаёў, В. Рагойша. Удзячная вучаніца, яна двойчы пацвердзіла сваю навуковую годнасць, абараніўшы кандыдацкую і доктарскую дысертацыі. Яе навуковыя інтарэсы сягаюць ад міфалогіі да хрысціянства, ад гісторыі сусветнай культуры да яе сучаснага філасофскага асэнсавання. Калегі па кафедры не перастаюць здзіўляцца незвычайнай творчай пладавітасці Таццяны Іванаўны. 40 навуковых артыкулаў і 2 падручнікі за год не пад сілу іншым разам і масцітым акадэмікам.

Педагог са шматгадовым стажам, Таццяна Іванаўна не толькі перадае свае энцыклапедычныя веды вучням, але па шчодрасці сваёй багатай душы заўсёды гатова падтрымаць, выслахаць, дапамагчы добрым словам і парадамі. Не дзіва, што на пераліках на нашай кафедры заўсёды людзі...

Мы шчаслівыя тым, што працуем побач з такім цудоўным чалавекам. Бесканфліктна, спакойна і разважліва вырашаюцца на нашай кафедры самыя складаныя пытанні. Нястомная працаўніца, наша загадчыца яшчэ і цудоўная маці і жонка. У сям'і Таццяны Іванаўны дзве дачкі, якія выраслі прыгожымі, шчырымі, сціплымі і такімі ж працавітымі і ўлюблёнымі ў роднае слова, як іх маці.

Жадаем нашай паважанай і любімай Таццяне Іванаўне даўгалецця, духоўнай моцы, творчага плёну, надзейных папелнікаў і ўдзячных вучняў.

Супрацоўнікі кафедры

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Беларусы на французскім тэлебачанні

Усё пачалося ў лютым, калі я даведалася, што будзе праводзіцца конкурс эрудыцыі і ведання французскай мовы, і выйшла пайсці туды дзеля цікаўнасці.

У аўдыторыі Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, дзе было каля 60 прэзідэнтаў, я зразумела, што конкурс праводзіць французскае тэлебачанне (канал France 3) і што чэмпіёна пераможцаў пачадуць у Парыж, каб здымацца ў тэлегульні "Questions Pour un Champion". Ні на што не спадзеючыся, я прайшла 2 туры (пісьмова адказала на пытанні на розныя тэмы), а потым і трэці, у якім мы расказвалі пра сябе. Французы адабралі акрамя мяне маладых выкладчыкаў МДЛУ Таццяну Раманаву і Дзяніса Кажарына, а таксама перакладчыка Андрэя Гурко. Ніхто з нас не разумеў, чаму нам пашанцавала: сярод удзельнікаў было шмат старэйшых і разумнейшых выкладчыкаў МДЛУ, якія цудоўна размаўляюць па-французску. Спачатку мы вырашылі, што паўплывала наша маладосць і абаяльнасць, але амаль палова ўдзельнікаў з іншых краін мелі больш за 40

гадоў. Дарэчы, краін-удзельніц было 10: Беларусь, Алжыр, Грэцыя, Малі, Мадагаскар, Канада, Вялікабрытанія, Камбоджа, Харватыя, Коста-Рыка.

"Questions Pour un Champion" падобная да "Сваёй гульні" ды іншых інтэлектуальных гульняў. У першым туры вядучы вельмі хутка задае пытанні на розныя тэмы, і ўдзельнікі, калі разумеюць сказанае, ведаюць адказ ды яшчэ паспеюць раней за астатніх адрэагаваць, атрымаюць пэўную колькасць пунктаў. У другім туры трое тых, хто застаўся, выбіраюць адну з чатырох прапанаваных тэм для адказаў на пытанні. Тут мне не пашанцавала, і я выбыла з гульні. А ў трэцім туры двое астатніх слухалі доўгае апісанне вядомай асобы, з'явы і г.д. 10 пераможцаў, па адным з кожнай краіны, праходзяць тое ж выпрабаванне ў фінале.

Кожнаму ўдзельніку даюць некалькіх кніг выдавецтва Larousse (чым далей — тым больш). Пераможца (дзяўчына з Алжыра) атрымала кнігі, 10.000 еўра і падарожжа ў адзін з куткоў Францыі. Маліец, які заняў 2-е месца, — 5000 еўра.

Уражанні ад гэтага падарожжа ў мяне засталіся цудоўнымі. Нас прымалі шыкоўна: мы жылі ў атэлі Ibis, кармілі нас вельмі добра, вазілі ў "Лідо", на Эйфелеву вежу, у музей Клода Мане. Здымкі, якія цягнуліся 3 дні, таксама былі незвычайным падарожжам у свет тэлебачання, але спачатку палохалі, а калі для нас усё сканчалася — стамлялі.

Але самае выдатнае, што там было, гэта людзі — разумныя, цікавыя, вясёлыя. Мы шмат даведаліся пра чужыя краіны і задавалі цікаўнасць іх насельнікам да нашай, пра якую яны амаль нічога не ведаюць. Магчыма, нам удалося зламаць некалькі стэрэатыпаў. Беларусы былі душой усёй кампаніі: жартавалі, танчылі на здымачнай пляцоўцы і спявалі.

Не ведаю, ці прыедуць прадстаўнікі французскага тэлебачання да нас зноў у наступным годзе, але калі так — раю паспрабаваць свае здольнасці.

Таццяна КАРНЕЙКА,
студэнтка II курса
факультэта
міжнародных адносін

ДЛЯ ЦЯБЕ

Страхі могуць перашкодзіць навучанню

Першакурснік — гэта амаль як першакласнік. Толькі з вусамі і без банцікаў. А так усё вельмі падобна: акуратна падрыхтаваны новыя ручкі, шыйкі і заплечнікі, бляск у вачах у прадчуванні нечага шалёна цікавага і, вядома ж, страхі і перажыванні. У першакурсніка іх не менш, чым у першакласніка.

Страх 1. У інстытуце (універсітэце) усё разумнейшыя за мяне. Я паступіў у ВНУ выпадкова. Напэўна, я займаю месца, якое насамрэч павінна належаць больш годнаму і таленавітаму.

Гэта даволі распаўсюджаны студэнцкі страх. Звычайна ў яго дзве прычыны. Першая — нервовасць, звязаная з пераходам да новай ролі студэнта. Калі раней хлопцу ці дзяўчыне даводзілася граць толькі залежныя ролі “вучня” і “дзіцяці”, дык цяпер яны перайшлі да самастойнага этапу жыцця. Роля “студэнта” вымагае персанальнай адказнасці за сябе і свае ўчынкi. У тым выпадку, калі чалавек не падрыхтаваны да самастойнасці, у яго ўзнікае такая боязь.

Другая прычына — нізкая самаацэнка. Калі малады чалавек задумваецца над тым, што ён займае не сваё месца, гэта гаворыць пра наяўнасць у яго сур'ёзных праблемаў. Што рабіць? Дзейнічаць! Заняцця сваім асоб-

ным ростам, павысіць самаацэнку (прыгадайце фільм “Самая абаяльная і прывабная”). Далучайцеся да актыўнага студэнцкага жыцця, размаўляйце з аднакурснікамі — і праз нейкі час праблема сама па сабе знікне. Калі ж вы не можаце самастойна разабрацца з цяжкасцямі, звяртайцеся па дапамогу да спецыялістаў.

Страх 2. У школе я заўжды вучыўся на “выдатна” і мяне любілі педагогі. Тут зусім новыя выкладчыкі, раптам яны не ацэняць мяне як мае быць?

Вядома, не ацэняць, калі вы самі не будзеце старацца. Даруйце, неразумна разлічваць на тое, што ў ВНУ прызнанне аднагодкаў і выкладчыкаў прыйдзе да вас аўтаматычна. Трэба дэманстраваць свае веды, удасканалвацца, працаваць. Тады і ўвага выкладчыкаў да вас будзе адпаведная. А калі вольны час марнаваць на перажыванні, з гэтага наўрад ці атрымаецца што добрае. Трэба імкнуцца паказаць, праявіць сябе. Так, першая нездавальняючая адзнака часам можа стаць няпростым выпрабаваннем для выдатніка. Але не варта адчайвацца і назаўжды запісваць сябе ў шэрагі няўдачнікаў. Паспрабуйце здаць іспыт яшчэ раз. Помніце, што выкладчык можа змяніць сваё меркаванне, проста для гэтага трэба хаць б нейкае намаганне з вашага боку.

Страх 3. Я саромеюся выступаць перад вялікай аўдыторыяй. Прачытаць даклад ці рэферат перад усім курсам — вялікая праблема для мяне.

Лічыцца, што людзей, якія адчуваюць паталагічную боязь вялікай аўдыторыі, няшмат. Аднак хваляванне перад выступамі на публіцы адчуваюць амаль усе. Нічым, апроча трэніроўкі, гэтую праблему вырашыць нельга. Для пачатку трэніравацца можна перад людзьмі, потым — перад мамай, адшліфаваць сваё майстэрства на сябрах і г.д. Сарамяжліваць трэба пераадолюваць. Магчыма, для гэтага давядзецца выдаткаваць вечар, тыдзень, але вы навучыцеся кантраляваць свой страх. Выступаючы перад аўдыторыяй, можна прымяняць прыём звароту да аднаго чалавека. Гэта значыць, выбраўшы сярод гледачоў знаёмага ці проста ўпадабамага чалавека, чытаць свой даклад нібыта для яго аднаго, не асабліва звачаючы на іншых. Будзьце ўпэўненым у сабе, і ўсё атрымаецца!

Страх 4. А можа, я дарма вучуся ў гэтай ВНУ, і педагогіка (матэматыка, філасофія і г.д.) зусім не мая сфера? Можа, я памыліўся, калі выбіраў прафесію?

Вельмі распаўсюджаны студэнцкі страх. Адчуванне, што ідзеш не па тым шляху, знаёмае, верагодна, кожнаму другому студэнту. Гарачыя і імпульсіўныя людзі пры па-

добных сумневах могуць і ўвогуле кінуць навучанне. Але правільнае выйсце з гэтай сітуацыі — сесці і падумаць. Дакладней, пачакаць і цягнуць час. За першыя месяцы навучання вам наўрад удалося па-сапраўднаму разабрацца ў будучай спецыяльнасці. Вядома, што на пачатковым этапе студэнты праходзяць пераважна агульныя прадметы, а да практычнай працы па абранай прафесіі падыходзяць ужо на старэйшых курсах. Таму разбірацца ў сабе, падумаць: вам не падабаецца навучацца ўвогуле ці толькі на гэтым факультэце? Калі не падабаецца факультэт, змяніце профіль навучання. Калі сумняваецца — вучыцеся надалей: атрыманыя веды ў кожным разе не будуць лішнімі.

Страх 5 (бацькоўскі). Я боюся адпраўляць сваё дзіця навучацца ў іншы горад. Ён такі хатні, а раптам патрапіць у кепскую кампанію, пачне паліць, піць...

Трывога бацькоў зразумелая, але спяшаюся вас “пакрыўдзіць”: усё, што вы, мамы

і таты, маглі ўкласці ў дзяцей, вы ўжо ўклалі. Цяпер ім трэба дзейнічаць і выбіраць самім. Гэта цяпер самастойны чалавек, і вырашаць, з якой кампаніяй звязвацца, — гэта яго справа. У нашых сем'ях часта назіраецца сітуацыя, калі маці выціраюць насы сваім дарослым дзецям ледзь не да старасці. Але чым раней вы навучыце дзіця самастойна вырашаць праблемы, тым лягчэй яму будзе ў дарослым жыцці. Дзеці ж, якіх доўга даглядалі дарослыя, выраўшыся з сям'і, не могуць кантраляваць свае паводзіны, бо не навучаныя гэтаму. Таму даючы сваіму дзіцяці свабоду ў разумных межах, вы вызваляеце сябе ад залішніх хваляванняў у далейшым.

Паразмаўляць з псіхалагам наконт сваіх страхай, псіхалагічных праблемаў, прайсці тэсты наконт сваіх паводзінаў у калектыве можна ў псіхалагічнай службе БДУ (вул. Кастрычніцкая, 4, пакой 103-а, тэл. 206-60-37, па суботах тэлефон працуе як інфалінія з 11.00 да 16.00). Тутсама можна прайсці трэнінгі па асобным розце, развіцці камунікацыйных навыкаў, упэўненых паводзінаў, пастаноўцы і дасягненні мэтай і г.д.

Віталь ЮГАЙ,
студэнт факультэта
журналістыкі

ШКОЛА ПЕРШАКУРСНИКА

Эвалюцыя студэнта

Студэнты — народ лянотны, але ўвадначас вельмі здольны. Менавіта гэтыя людзі могуць за адну ноч падрыхтавацца да наступнага іспыту і добра выспацца; пражыць тыдзень, маючы ў кішэні 1000 рублёў, і пры гэтым штодня харчавацца шыкоўнымі абедамі; прысутнічаць на лекцыі і адначасова піць піва ў суседнім бары. Але каб дамагчыся такіх поспехаў, неабходна прайсці пяцігадовы курс эвалюцыі.

Студэнт-першакурснік універсітэцкі народ зазвычай называе “чайнікам”. Ён ходзіць не толькі на ўсе семінары, але і на ўсе лекцыі. На кожны прадмет мае асобны сшытак. Усе канспекты напісаны разборлівым почыркам, і ў іх ёсць палі для пазнак. Сапраўдны “чайнік” ведае кожнага выкладчыка не толькі ў твар, але і па імю і нават па імю па бацьку. Больш за ўсё студэнт-першакурснік баіцца першай сесіі. Як правіла, ніхто з “чайнікаў” не ўмее карыстацца “шпорами”. Менавіта таму першакурснік вучыць усе канспекты напамі, а дакладна прытрымліваецца правіла: галоўнае на іспыце — лоўкась рук. Ап — і з'яўляюцца на парце “бомбы”, напісаныя почыркамі ўсіх студэнтаў курса. Ап — і студэнт прымае ад выкладчыка кампліменты. Што датычыць асабістага жыцця, то на трэцім годзе навучання студэнт звоніць бацькам толькі на дзень нараджэння (прычым — свой) і дзень заробку (прычым — іх). Пасля заканчэння трэцяга курса студэнт становіцца Чалавекам з няпоўнай вышэйшай адукацыяй.

Другакурснік — гэта студэнт у пераходным узросце: ён зразумее, што ўжо не “чайнік”, але жаданне вучыцца яшчэ застаўся. Таму на другім курсе яшчэ нікога не дзівіць, калі нехта рыхтуецца да практычных заняткаў і падмае руку на семінарах. Хаця трэба прызнаць,

што другакурснік ужо дазваляе сабе прагуляць 1—2 лекцыі за семестр, забыць канспект дома ці не давучыць пару пытанняў да іспыту. Канспекты другакурсніка ўжо страцілі былую прыгажосць: знікла сістэма падкрэслівання і палі для пазнак. Твары выкладчыкаў яшчэ ведае, але ў імёнах і прозвішчах пачынае блытацца. Вось гэта і ёсць пераход да трэцяга, цалкам саліднага курса.

На трэцім годзе навучання студэнту належыць даведацца чужоўнае слова “медыум”. Толькі пасля гэтага маштабнага свята ўсе выкладчыкі пачынаюць пазнаваць студэнта ў калідорах факультэта... Менавіта на трэцім курсе студэнт вырашае для сябе, што ён будзе хадзіць толькі на тыя лекцыі, на якіх адзначае выкладчык. Канспекты, як правіла, трэцякурснік не вядзе і ўжо нават не спрабуе што-небудзь вылавіць у памяці, а дакладна прытрымліваецца правіла: галоўнае на іспыце — лоўкась рук. Ап — і з'яўляюцца на парце “бомбы”, напісаныя почыркамі ўсіх студэнтаў курса. Ап — і студэнт прымае ад выкладчыка кампліменты. Што датычыць асабістага жыцця, то на трэцім годзе навучання студэнт звоніць бацькам толькі на дзень нараджэння (прычым — свой) і дзень заробку (прычым — іх). Пасля заканчэння трэцяга курса студэнт становіцца Чалавекам з няпоўнай вышэйшай адукацыяй.

Студэнт-чацвертакурснік

можна лічыць “дзедом”, калі не ўлічваць пяцікурснікаў, пра існаванне якіх на факультэце ўсе ведаюць, але ўжываю ніхто не бачыў. Пра чацвертакурснікаў такога не скажаш, бо іх усё ж такі бачаць старасты груп. З'явіўшыся на лекцыі, старасты ўмудраюцца запісаць у спіс прысутных усіх 150 студэнтаў курса.

На чацвёртым курсе ў студэнтаў адзін канспект на ўсю групу. Але гэта нікога не хвалюе: шчасліўчыкі паспяваюць зрабіць першую копію з арыгінальнага канспекта, менш шчаслівым дастаецца другая і г.д. Але самае дзіўнае, што ўсе іспыты здаюцца ў час і нават на прыстойныя адзнакі. У выніку студэнту-чацвертакурсніку прысвойваецца ганаровае званне пяцікурсніка. Наперадзе толькі “дэмбель”.

Пяцікурснік з цяжкасцю можна назваць студэнтам, але ў тым, што ён сапраўдны студэнт, не сумняваецца ніхто. Менавіта пяцікурснік разбіраецца ў навучанні і ведае гаркавата-п'янкі водар сесіі. Пяцікурснік ведае: не дарма ён усе папярэднія курсы ператвараўся з “чайніка” ў Чалавека, бо яго залікоўка, у якой адлюстравалася гэтая эвалюцыя, цяпер сведчыць пра аўтарытэт пражытых гадоў.

У прыцыпе, праз усё гэта варта прайсці толькі для таго, каб на пятым курсе зразумець, як жа гэта чужоўна: быць студэнтам, здаваць сесіі, адказваць на семінарах, пісаць канспекты, сядзець у бібліятэках!..

Віталь ЮГАЙ,
студэнт факультэта
журналістыкі

НАВІНЫ СТУДГАРАДКА

Віват, першакурснік!

Штогод студэнцкія шэрагі папаўняюцца новымі першакурснікамі. 18 верасня ў сталовай № 5 адбылося традыцыйнае ўшанаванне новых членаў студэнцкага брацтва.

Падчас свята пяцікурснік вельмі падрабязна распавядаў першакурсніку пра жыццё ў інтэрнаце: для чаго патрэбна вахта, хто такі закладчык, вечаровы камендант, сацыяльны педагогі і шмат чаго іншага. Само свята атрымалася двайным:

апрача ўшанавання першакурснікаў адбылося і ўрачыстае адкрыццё Фэстывалу студэнцкай творчасці студгарадка, які праходзіць на працягу года і аб'ядноўвае традыцыйныя мерапрыемствы “Дзень студэнта”, “Срэбраныя струны”, конкурсы “Супермен” і “Міс Вясна” і г.д.

Грамадская інфармацыйная служба студгарадка БДУ

КНИЖНАЯ ПАЛІЦА

Выдадзена ў БДУ

У гэты час ідзе руплівая праца па фарміраванні Тэматычнага плана на 2004 г. Аб умовах і тэрмінах работы над рукапісамі, аб рэалізацыі выдадзеных кніг можна даведацца, пазнаёміўшыся ў электроннай папцы ўпраўлення рэдакцыйна-выдавецкай работы з адпаведнымі палажэннямі, зацверджанымі за годам рэктара.

Сборник учебных программ факультета менеджмента не-движимости. Под ог. ред. М.М. Кавалёва. Зборнік адрасуецца бакалаўрам факультэта.

Говін С.В. Гісторыя беларускай журналістыкі (1563—1917 гг.). У вучэбна-метадычным комплексе разглядаюцца найважнейшыя праблемы станаўлення і развіцця айчынай журналістыкі.

плексе разглядаюцца найважнейшыя праблемы станаўлення і развіцця айчынай журналістыкі.

Коростик К.Н. Управляемые инъекционные лазеры в инфомационно-измерительных системах. Аўтар манаграфіі разглядае пытанні прымянення інжэкцыйных лазераў у інфармацыйна-вымярэнчых сістэмах рэцыркуляцыйнага тыпу.

Клебанович Н.В., Василук Г.В. Известкование почв Беларуси. У манаграфіі выкладаюцца сучасныя погляды на кіслотнасць глебаў і валнаванне як адзіны спосаб карэннай аптымізацыі рэакцыі асяроддзя.

Малюков С.Д. Мифалогия: Старажытная Элада. У 2-х частках. Частка 2. Выданне распа-

вадае пра гераічную мифалогію Старажытнай Грэцыі.

Трыфаненка М.А. Матэрыялы змяшчальнага ўсходнеславянскай фальклорнай традыцыі: Генезіс. Семантыка. Гэта першае ў айчынай фальклорыстыцы комплекснае даследаванне рознастайных жанраў усходнеславянскага фальклору.

Кухарыч Л.В., Сагайдак Д.И., Попецкі В.И., Тимофеева Г.И. Цвет в ЖК дисплея, модели цвета, цветовосприятие. Манаграфія прысвячаецца праблеме колеру.

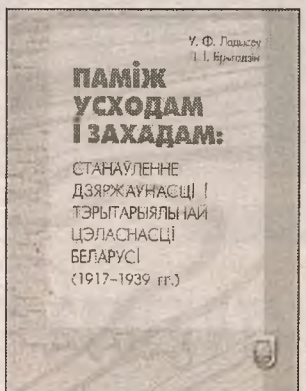
Ратнікова И.Э. Имя собственное: от культурной семантики к языковой. Даследаванне прысвячаецца ўзаема-

дзеянню культурнай і моўнай семантыкі ў плане зместу імя ўласнага.

Рагойша Вячаслаў Пятровіч. Да 60-годдзя з дня нараджэння. Бібліяграфічны паказальнік. Кніга змяшчае кароткія нарысы жыцця і дзейнасці навукоўца, храналагічны спіс яго прац, літаратуру пра яго, тэматычны і імяны паказальнікі.

Высоцкий Эдуард Александрович. К 60-летию со дня рождения. Бібліяграфічны паказальнік. Складальнік Губін В.Н. Паказальнік змяшчае кароткі нарыс навуковай і педагогічнай дзейнасці навукоўца і храналагічны пералік яго прац.

Ладысей У.Ф., Брыгадзін П.И. Паміж Усходам і Захадам: станаўленне дзяржаўнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі (1917—1939 гг.). У кнізе паказаны складаны працэс палітычна-дзяржаўнага самавызна-

чэння беларускага народа. Змяшчаюцца біяграфічныя звесткі пра 41 палітычнага і нацыянальнага дзеяча Беларусі.

Олимпиады по математике и информатике БГУ: 1992—2001. У дапаможніку для навучэнцаў агульнаадукацыйных устаноў даюцца задачы з падрабязнымі рашэннямі з усіх алімпіяд для навучэнцаў 11-х класаў па матэматыцы і інфарматыцы факультэта прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі БДУ. У дадатку даюцца асобныя задачы для 9—10-х класаў, уключаюцца прэзвішчы ўсіх пераможцаў алімпіяд за 10 гадоў.

Дубовік С.В. СМІ постсацыялістычнай Беларусі: пошук новай рацыянальнасці. У манаграфіі даследуюцца праблемы беларускіх СМІ, іх стан і шляхі трансфармацыі.

Саенкова Л.П. Массовая культура: эволюция зрелищных форм. У даследаванні прапануюцца азначэнні сацыяльных, эстэтычных і этычных параметраў масавай культуры, разглядаецца яе роля ва ўмовах ускладненага сацыяльнага асяроддзя.

Фрольцова Н.Т. Типология творческой деятельности в аудиовизуальной коммуникации. Манаграфія разглядае пытанні тыпалогіі творчай дзейнасці, сацыяльна-гістарычнай пераеменнасці яе традыцый і змены ва

ўмовах тэлевізійнай вытворчасці. **Кугейко М.М., Оношко Д.М. Теория и методы оптико-физической диагностики неоднородных рассеивающих сред.** У манаграфіі выкладаюцца прыцыпы канцэпцыі "безапрыёрнасці" ў аптыка-фізічнай дыягностцы неаднародных рассеиваючых асяроддзяў.

Жуджунь Дин. Экономические реформы: сравнительный анализ теории и практики (на примере Китайской Народной Республики и Республики Беларусь). У манаграфіі параўноўваецца досвед эканамічных рэформаў у Кітаі і Беларусі.

Денисюк О.Л. Неформальные объединения, общественно-политические движения, партии в СССР: предпосылки, становление, развитие (1985—1991). У даследаванні характарызуецца перадавы ўзнікнення неформальных грамадска-палітычных аб'яднанняў, пратэктарных утварэнняў і палітычных партый у былым СССР, гісторыя іх станаўлення, ідэйныя пазіцыі і праграмныя ўстаноўкі, структура і сацыяльны склад.

Іўчанкаў В.И. Дискурс беларускіх СМІ. Арганізацыя публіцыстычнага тэксту. У манаграфіі разглядаюцца структура, кампанентны склад і функцыянальнасць публіцыстычнага тэксту — складанай камунікацыйнай з'явы. Дискурс беларускіх СМІ вывучаецца ў сацыяльным, кантэнтным і прагматычным аспектах.

Глушен С.В. Цитология и гистология. У канспекце лекцый падаюцца тэарэтычныя палажэнні і фактычны матэрыял пра мікраскапічную будову клетак і тканак.

Высоцкий Э.А. Месторождения горючих и неметаллических полезных ископаемых. У курсе лекцый асвятляюцца пытанні паходжання і заканамернасці прасторава-часовага размяшчэння вугалю, торфу, гаручых сланцаў і інш.

Основы информатики. У вучэбна-метадычным комплексе, прызначаным для студэнтаў факультэта журналістыкі, вызначаюцца мэты, задачы і патрабаванні

да ўзроўню засваення курса, зроблены агляд асобных асноўных катэгорый апаратных і праграмных сродкаў вылічальнай тэхнікі.

Read and speak about Britain / Читаем и говорим о Британии. Дапаможнік для вучняў Юрыдычнага каледжа БДУ змяшчае падборку аўтэнтычных інфармацыйна насычаных тэкстаў па гісторыі, геаграфіі, эканоміцы, культуры Злучанага Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі.

Practise your Science vocabulary / Совершенствуй свой научный английский. Дапаможнік па лексіцы для студэнтаў-старшакурснікаў, магістрантаў і аспірантаў прыродазнаўчых факультэтаў накіраваны на развіццё і замацаванне навыкаў практычнага валодання агульнавуковай і спецыялізаванай лексікай.

English Reader In Political Science / Хрестоматия на английском языке по политологии. У дапаможніку даецца падборка аўтэнтычных спецтэкстаў па спецыяльнасці «Паліталогія». Прызначаецца для студэнтаў старэйшых курсаў, якія спецыялізуюцца па профілі «Юрыст-палітолаг».

Катков В.Л. Математическое моделирование ветрового переноса загрязнений. У канспекце лекцый акцэнт робіцца на практычных алгарытмах вырашэння прыкладных задач. Лекцыі адрасуюцца студэнтам і аспірантам факультэта прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі, механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў.

Кудряшов А.П. Биосенсорные устройства. У канспекце лекцый выкладаецца матэрыял па курсе "Біясенсорныя прылады".

Deutsch / Немецкий язык. У дапаможніку для навучэнцаў Юрыдычнага каледжа БДУ ўключаны

чаныя тэксты і заданні, накіраваныя на фарміраванне навыкаў чытання і маўлення.

Могильный В.В. Полимерные фоторегистрирующие материалы и их применение. У курсе лекцый разглядаюцца асноўныя тыпы палімерных фотарэгіструючых матэрыялаў і іх практычнае выкарыстанне ў сучасных фотатэхналогіях.

Массовое обслуживание. Потоки, системы, сети. Зборнік матэрыялаў міжнароднай навуковай канферэнцыі "Сучасныя матэматычныя метады аналізу і аптымізацыі тэлекамунацыйных сетак" прызначаецца для спецыялістаў у галіне верагоднаснага аналізу, выпадковых працэсаў і матэматычнай статыстыкі.

Озерные экосистемы: биологические процессы, антропогенная трансформация, качество воды. Матэрыялы II Міжнароднай навуковай канферэнцыі згрупаваныя па двух актуальных кірунках сучаснай гідраэкалогіі: а) антрапагенныя ўплывы на азёрныя экосістэмы, іх уплыў на жыццядзейнасць гідрабіёнтаў і якасць вады; б) біяразнастайнасць экосістэм, супольнасцей і арганізмаў.

Упраўленне рэдакцыйна-выдавецкай работы БДУ

СПОРТ

Выберы сабе секцыю

У кастрычніку кафедра фізічнага выхавання і спорту БДУ адзначае свой юбілей. 55 гадоў таму на кафедры працавалі толькі 5 чалавек, а сёння 85 выкладчыкаў арганізуюць для студэнтаў БДУ заняткі фізкультурай і спортам.

Штогод наш універсітэт праводзіць універсітэцкую спартакіяду. Летась яна праходзіла ў 51-ы раз: 17 факультэтаў спаборнічалі між сабой па 19 відах спорту. Лідэрства трымалі юрыдычны, фізічны і механіка-матэматычны факультэты. БДУ займае лідэрскае становішча ў розных відах спорту ў міжуніверсітэцкай спартакіядзе. 50 прадстаўнікоў зборнай БДУ ўваходзяць у Нацыянальную зборную Беларусі. Акрамя таго, 3 студэнты нашага універсітэта занялі 1 месца на спаборніцтвах па бильярдым спорце ў 2003 г.

А ў сёлётным верасні з'явіліся і новыя чэмпіёны — гаданцы кафедры фізвыхавання: на Чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы, на Сусветнай студэнцкай універсіядзе ў Карзі па плаванні, на Міжнародным турніры ў Чэмпіянаце свету сярод юніёраў па грэка-рымскай барацьбе.

У бягучым навучальным годзе, як і заўсёды, дзверы кафедры фізвыхавання адкрытыя для ўсіх. Яна прапануе 22 секцыі, дзе ўсе ахвотныя займацца спортам знойдуць сабе што-небудзь па душы. Той, хто мае спартыўную падрыхтоўку і хоча сур'ёзна займацца і надалей, можа патрапіць у зборную каманду, астатнія — у групу спартыўнага ўдасканалвання. Заняткі бясплатныя і адбываюцца 2—3 разы на тыдзень увечары. Заняткі ў адпаведнасці з раскладам праводзяцца ў Шчамысліцы, у карпусах на вул. К. Маркса і Варшавскай, а таксама ў спортзалах гістарычнага і фізічнага факультэтаў. Да наступнага навучальнага года плануецца скончыць рамонт у спорткомплексе па вул. Кастрычніцкай, куды пераедадуць і некаторыя секцыі.

Тыя, хто па стане здароўя мае якія-небудзь абмежаванні, таксама могуць паспрабаваць свае сілы ў групе спартыўнага ўдасканалвання.

Сёння кафедра прапануе такія секцыі: альпінізм, турызм (А.А. Сабалеўскі); жаночы баскетбол (засл. трэнер СССР С.Л. Халіпскі, старшы выкладчык У.А. Альхіменка); мужчынскі баскетбол

(старшы выкладчык Дз.Э. Навіцкі, А.А. Парфіяновіч, М.А. Бузлякоў);

жаночы валеібол (дацэнт кафедры У.М. Кучынскі);

мужчынскі валеібол (майстар спорту, старшы выкладчык І.А. Шыраеў);

веласпорт (старшы трэнер Нацыянальнай зборнай Рэспублікі Беларусь М.М. Цімафееў);

плаванне (старшы выкладчык, галоўны трэнер зборнай БДУ Ю.В. Баннікаў, старшы выкладчык У.І. Шэвель, Л.А. Грынцэвіч);

рытмічная гімнастыка (старшы выкладчык В.В. Сеўба);

самба — мужчынская зборная, жаночая зборная (майстар спорту, старшы выкладчык Г.І. Жыткевіч);

спартыўнае арыентаванне (старшы выкладчык В.В. Крэсільнікаў);

сілавая віды спорту — цяжкая атлетыка, паўэрліфтынг, армрэслінг (заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь, суддзя міжнароднай катэгорыі У.Ф. Кавалёў);

футбол, міні-футбол — зборная каманда (старшы выкладчык А.Д. Дзядзюля); шахматы (майстар спорту, старшы выкладчык А.Я. Кудзін);

вольная барацьба — мужчыны (майстар спорту, старшы выкладчык Я.А. Шчолакаў);

каратэ — мужчыны (чорны пояс 3-і дан галоўны трэнер зборнай БДУ С.М. Снігіроў, 1-ы дан кандыдат тэхнічных навук вядучы навуковы супрацоўнік БДУ У.І. Ярмалінскі);

грэка-рымская барацьба — мужчыны (трэнер Нацыянальнай маладзёжнай зборнай Рэспублікі Беларусь старшы выкладчык М.М. Прусаў, старшы выкладчык В.В. Харук);

гіравы спорт (тройчы майстар спорту заслужаны трэнер Беларусі У.С. Фралоў);

лёгкай атлетыка (заслужаны трэнер, старшы выкладчык М.А. Жаўнерка, майстар спорту, старшы выкладчык В.Я. Шпігаў, старшы выкладчык М.М. Цыбульскі);

лыжны спорт (майстар спорту, старшы выкладчык Л.А. Капылова);

настольны тэніс (старшы выкладчык А.А. Сцепчанка); дзюдо (старшы выкладчык М.А. Брыткоў).

Ларыса АБРАМЧУК, студэнтка факультэта журналістыкі